

den ene dag til den anden, men genskabes hver dag.

Ender forløbet med en egentlig forhandling om selvstændighed, er det for mig vigtigst at lægge vægt på de forhandlingselementer, der handler om den enkelte færings betingelser i forhold til Danmark. Det er langt vigtigere end diskussionen om aftrapningstakten for bloktilskuddet, som nærmest er blevet et helligt dyr i en eller anden mystisk åbenbaring.

Der er selvfølgelig ingen tvivl om, at bloktilskuddet i givet fald skal afvikles, for jeg tror, hverken danskerne eller færingerne ønsker, at de danske skatteydere skal forsørge de færøske. Men jeg opfatter nærmest f.eks. meddelelsen om, at bloktilskuddet nu forhandles 1-årigt og ikke 3-årigt, som det har været gjort nogle gange, som en slags straf for, at man måske kunne have det ønske, at processen afsluttes med et ønske om suverænitet.

Selvfølgelig skal der være rene linjer, når vi taler om selvstændighed. Det er afgørende, at det betyder fuld national, statsretlig, folkeretlig og økonomisk selvstændighed, herunder selvfølgelig også selvstændigt statsborgerskab. Det, vi skal diskutere, er arten og varigheden af de overgangsordninger, der er helt nødvendige for at sikre muligheden for en nødvendig omstillingsproces på Færøerne, og her synes jeg, at nogle af de foregående ordførere har sat sig lidt mellem to stole, når man på den ene side kritiserer, at færingerne bygger på en lige for tiden-højkonjunktur for de priser, som er meget bestemmende for den økonomi, færingerne har, samtidig med at man siger, at man under alle omstændigheder vil modsætte sig muligheden for at foretage en økonomisk planlægning, der kunne føre frem til selvstændighed. Det er en af de måder, man lægger sten i vejen på.

Den nordiske dimension er en væsentlig del af fællesskabet mellem danskerne og færingerne, og derfor er det også min forventning, at hvis færingerne når frem til et ønske om selvstændighed, ønsker man også at tilslutte sig det nordiske samarbejde. Dermed bliver det nordiske samarbejde også en rettesnor for det endelige resultat af selvstændighedsprocessen i forholdet mellem Danmark og Færøerne.

Så vil jeg sige om forslaget til vedtagelse, at jeg ikke kan støtte den måde, Folketinget ifølge forslaget tilslutter sig regeringens forhandlingslinje med enten/eller-diskussionen, altså enten en egentlig selvstyrereform eller en justering in-

den for hjemmestyreløven. Det kan jeg ikke tilslutte mig.

Jeg kan heller ikke tilslutte mig, at man nu går over til at forhandle bloktilskudsaftaler 1-årigt. Det eneste punkt, som jeg gerne vil stemme for i forslaget til vedtagelse, er det sidste afsnit, nemlig det om, at aftalen af 22. december 1992 mellem regeringen og Færøernes landsstyre om råstoffer i undergrunden ikke genforhandles. Det synes jeg er en vigtig ting.

(Kort bemærkning).

Jóannes Eidesgaard (FÆR):

Fru Jette Gottlieb nævnte, at hun kunne fortolke planen om en 1-årig aftale som måske en straf fra regeringen og landsstyret. Det skal jeg ikke tage stilling til, men jeg vil gøre opmærksom på, at landsstyret ved indgangen til sin egen valgperiode, det vil sige i juni 1998, var til bloktilskudsforhandlinger, og der lavede man en 3-årig aftale.

Der havde landsstyret rig mulighed for at indikere, hvad man ønskede med bloktilskuddet, men hvad gjorde landsstyret? Landsstyret fik fastlåst bloktilskuddet for hele deres periode reguleret med det danske pristol, således at bloktilskuddet reelt er vokset med 107 mio. kr., mens dette her landsstyre har siddet.

(Kort bemærkning).

Óli Breckmann (KF):

Til dette her med tidsrummet for den nye bloktilskudsaftale: Statsministeren kræver, og det har Folketinget så indvilget i, en 1-årig blokaftale i stedet for en sædvanlig 3-årig, og det krav afslører på en måde regeringens ønske – det er noget, jeg føler i mig – om at opretholde det nuværende bloktilskud på 1 mia. kr., således at man måske kan fortsætte med at bruge denne her stok og gulerod-metode til at holde Færøerne i samme afhængighedsstilling. Det er selvfølgelig en kedelig mistanke at gå rundt med, og jeg er glad for, at fru Gottlieb nu også har gjort opmærksom på det problem.

Men som sagt, også det må vi kunne få en afklaring af, når vi har sat os til forhandlingsbordet.

(Kort bemærkning).

Jette Gottlieb (EL):

Nu vil jeg nødig tages til indtægt for et synspunkt om, at den danske regering bruger stok og gulerods-metoder, men det, jeg påpeger, er, at man kritiserer, at de færinger, der ønsker en